

E.M.D. DE LA VILA I VALL DE CASTELLBÓ

ORDENANÇA FISCAL NÚM. 04

TAXA PER LA UTILITZACIÓ PRIVATIVA DEL SÒL DELS TERRENYS COMUNALS, COM A BÉNS DEL DOMINI PÚBLIC DE L'EMD, AMB LES TORRES DE LES LÍNIES AÈRIES DE TRANSPORT O DISTRIBUCIÓ D'ENERGIA ELÈCTRICA DE 110 kV DE TENSÍO O MÉS QUE NO SUBMINISTRIN ENERGIA ELÈCTRICA AL VEÏNAT.

PREÀMBUL

Que es redacta amb els criteris de l'art. 129.1 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

1. Necessitat i eficàcia d'aquesta ordenança fiscal

Aquesta Ordenança Fiscal regula la taxa per les ocupacions del sòl de terrenys comunals com a béns del domini públic municipal per les torres de les línies d'electricitat aèries d'alta tensió de 110.000 volts o més. Els seus subjectes passius són, en tots els casos, potents corporacions que realitzen les activitats regulades de transport o distribució d'electricitat en alta tensió.

A l'exposició de motius del Reglament de la Llei 7/1981, de 25 de maig, reguladora de l'extingit Cànon sobre la producció d'energia elèctrica, (Llei derogada per la d.t. 2a.1 de la Llei 30/1985 de l'IVA), davant el problema que ara es coneix com "de l'Espanya buida", o deuria dir millor "buidada", deia:

*"La finalidad del tributo viene determinada por una serie de factores. Las instalaciones de producción de energía eléctrica han de localizarse forzosamente donde se den las condiciones naturales que les son precisas, y ello ha conducido a que con frecuencia se encuentren disociadas las zonas de producción y las de consumo de tal manera que existen provincias con instalaciones productoras muy superiores en su potencia a las propias necesidades, en tanto otras, **dada la facilidad de transporte**, son fundamentalmente consumidoras, lo que supone un evidente beneficio que, en definitiva, reciben de aquéllas, con la circunstancia, además, de que las productoras vienen a ser en general **las menos desarrolladas del país**.*

*Pero ese beneficio, lejos de ser una consecuencia gratuita de las condiciones naturales de las zonas productoras, comporta para ellas, por el contrario, **fuertes contrapartidas negativas** de muy diverso tipo, que **no se ven compensadas**, una vez finalizada la construcción con la creación de un número significativo **de puestos de trabajo ni las demás ventajas** que se derivarían **de una industrialización** propiamente dicha, con aumento de población y del nivel de vida, incremento de las comunicaciones, creación de Centros de enseñanza y de mejores mercados, etc.*

*En definitiva, la Ley 7/1981, de 25 de marzo, puede ser interpretada como una manifestación de **mandato constitucional** que tiene el Estado de garantizar la realización efectiva del **principio de solidaridad** consagrado en el artículo 2 de la Constitución, velando por el establecimiento de un **equilibrio económico, adecuado y justo** entre las diversas partes del territorio español (artículo 138)."*

El que aquesta exposició diu sobre les "instalaciones de producción" ha de fer-se extensiu a les de transport i distribució en tensió igual o superior a 110 kV que són imprescindibles per evacuar l'energia hidroelèctrica generada a aquestes zones productores desfavorides econòmicament i

demogràficament que son “*en general las menos desarrolladas del país*” cap a les zones consumidores allunyades, urbanes e industrials, riques i densament poblades que, degut al seu gran desenvolupament, tenen necessitat d'aquesta energia.

Per diferents motius aquest bell recordatori de fa quasi 40 anys va durar poc més de quatre anys. Per això es oportú que els ens locals al·ludits utilitzin els instruments fiscals que tenen al seu abast per a fer complir aquest mandat constitucional sense més demores ni impediments judicials.

Tractant-se d'activitats privades, o en el seu cas, privatitzades en els darrers anys, no es pot argumentar que no convé la imposició d'aquesta taxa per no augmentar el preu de l'electricitat com a bé o servei d'interès general, perquè aquest argument impediria l'aplicació de molts impostos i taxes actualment vigents dins el mateix sector de l'electricitat o per exemple en el sector alimentari, en el del cicle de l'aigua, etc.

Tampoc seria just que per a aconseguir el benefici general d'un menor preu de l'electricitat es gravés gratuïtament a les comunitats locals que han de suportar aquestes ocupacions, generalment ubicades, com hem dit, al que darrerament es ve coneixent com “l'Espanya buidada”.

Cal considerar que la repercussió d'aquesta taxa no ha de tenir tanta incidència en el preu de l'electricitat com algunes empreses argumenten ja que només es dona en un relativament limitat nombre de municipis a on hi ha grans extensions de superfície de domini públic comunal ocupat per aquestes línies d'alta tensió, que solen ser precisament municipis de muntanya que suporten grans infraestructures de producció hidroelèctrica que no és consumeix principalment a la mateixa zona si no a les grans zones urbanes i industrials allunyades.

Seria injust que aquestes càrregues s'haguessin de suportar gratuïtament precisament per les entitats municipals que les suporten sense ser-ne ni molt menys les principals destinatàries.

Aquell cànon sobre la energia elèctrica era un tribut que s'imposava sobre el consum final de l'electricitat i Hisenda el repartia proporcionalment a aquestes càrregues entre les Diputacions Provincials amb municipis afectats que es destinava a Plans d'Obres i Serveis municipals. Amb l'entrada en vigor de l'IVA va desaparèixer sense cap mesura fiscal substitutòria. Probablement això va ser degut al poc pes demogràfic i per tant, polític, d'aquests municipis.

I ni l'impost indirecte sobre l'electricitat ni el nou impost sobre el valor de la producció de l'energia elèctrica tenen cap repercussió particularitzada en la compensació a aquests municipis pel suport d'aquestes càrregues.

Aquestes potents línies d'electricitat representen inversions milionàries d'empreses de gran capacitat econòmica que ocupen el domini públic local comunal d'un territori despoblat i desfavorit econòmic i demogràficament, que els hi resulten estèrils.

El municipi de Montferrer-Castellbó, al qual pertany l'EMD de la Vila i Vall de Castellbó, te una població de 1.164 habitants i una densitat de 6,58 hab. / Km2: un clar exemple de l'Espanya buidada.

La inversió industrial milionària que representa l'estesa d'aquestes línies d'alta tensió, des del punt de vista local, resulta totalment estèril per a la dinamització econòmica del municipi, doncs no crea ni un sol lloc de treball, ni presta cap servei a la població, ni tributa per IAE al municipi, ni per IBI, ni de naturalesa urbana, ni rústega ni de característiques especials perquè, tot i que des de fa molts anys estan incorporades de forma fixa al terreny del qual no poden ser separades sense que es deteriorin i, en contra del que disposa l'article 334.3º del C.C., es consideren bens mobles. En canvi perjudiquen enormement a l'economia municipal pel que representen de transformació negativa dels seus recursos turístics basats en la riquesa del seu medi natural i especialment del

paisatge, als quals aquestes inversions no han fet més que perjudicar per a donar servei a les grans zones urbanes e industrials transportant l'energia hidroelèctrica generada gràcies precisament a aquests mateixos recursos naturals.

La consideració a tenir més en compte no es tant si aquestes instal·lacions, propietat de grans societats mercantils privades que ocupen, per al seu negoci particular, els terrenys del municipi de domini públic d'aprofitament veïnal, causen o no perjudicis, si no que la qüestió a tenir molt en compte es que no ofereixen cap servei ni benefici, ni tributari ni socioeconòmic a la població local d'un municipi de muntanya en condicions socials, demogràfiques i econòmiques desfavorides, excepte el recurs que pot representar aquesta taxa que està justificada i ajustada a l'ordenament jurídic per tots els motius exposats.

2. Seguretat jurídica i proporcionalitat

La taxa regulada per aquesta Ordenança Fiscal s'imposa a l'empara de les facultats normatives atorgades pels articles 133.2 i 142 de la Constitució Espanyola i article 106 de la Llei 7/1985 reguladora de les Bases de Règim Local sobre potestat normativa en matèria de tributs locals i de conformitat, així mateix, amb l'establert en els articles 57, 15 i següents, del Text Refós de la Llei d'Hisendes Locals, aprovat per Reial Decret Legislatiu 2/2004 de 5 de març, i articles 20 i següents del mateix text normatiu, en especial l'article 24.1 del propi cos normatiu, d'acord amb el règim i a les tarifes que s'inclouen resultants de l'Informe tècnic econòmic preceptiu, el mètode de càlcul i paràmetres previstos en el mateix han estat declarats conforme a dret pel Tribunal Suprem citant-se, a l'efecte, les sentències 2708/2016 [Recurs de Cassació 1117/2016]; n.º 2726/2016 [Recurs de Cassació 436/2016]; n.º 49/2017 [Recurs de Cassació 1473/2016], n.º 489/2017 [Recurs de Cassació 1238/2016], n.º 292/2019 [Recurs de Cassació núm. 1086/2017], n.º 308/19 [Recurs de Cassació 1193/2017], n.º 1649/2020 [Recurs de Cassació 3508/2019], n.º 1659/2020 [Recurs de Cassació 3099/2019], n.º 1783/2020 [Recurs de Cassació 3939/2019] i n.º 275/2021 [Recurs de Cassació 1986/2019], n.º 718/2024 [Recurs de Cassació 6542/2022], n.º 730/2024 [Recurs de Cassació 8971/2022] i n.º 735/2024 [Recurs de Cassació 655/2022], entre d'altres, que validen aquest model d'Ordenança i fixen el contingut i exigències de la mateixa.

Cal tenir en compte també, que d'acord amb l'art. 24.4 del TRLRHL, "*para la determinación de la cuantía de las tasas podrán tenerse en cuenta criterios genéricos de capacidad económica de los sujetos obligados a satisfacerlas*"

3. Transparència i eficiència

Aquesta Ordenança Fiscal es tramitarà i publicarà d'acord amb el principi de transparència.

En el seu redactat s'ha tingut cura d'evitar càrregues administratives innecessàries o accessòries i racionalitzar, en la seva aplicació, la gestió dels recursos públics.

4. Estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera

S'ha quantificat i valorat acuradament, previ inventari dels elements tributaris corresponents, la repercussió que aquesta Ordenança tindrà en els ingressos públics d'aquesta entitat municipal descentralitzada afavorint l'estabilitat pressupostària i la sostenibilitat financera de la seva economia.

Article 1. Fonament i naturalesa

A l'empara del previst als articles 58 i 20.3 del Text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, aprovat pel RDL 2/2004, de 5 de març (en endavant TRLRHL), de conformitat amb el que disposen els articles 15 a 19 d'aquest text legal, aquesta Entitat Municipal Descentralitzada de la Vila i Vall de Castellbó (en endavant l'EMD) estableix la taxa per la utilització privativa del sòl dels terrenys comunals, com a béns del domini públic de l'EMD, amb línies aèries de transport o distribució d'energia elèctrica en alta tensió, (en endavant LAT), de 110.000 volts de tensió o més, que no subministrin energia elèctrica al veïnat, que es regirà per la present Ordenança Fiscal.

Article 2. Fet imposable

Constitueix el fet imposable d'aquesta taxa la utilització privativa dels sòl dels terrenys comunals, com a béns del domini públic de l'EMD, per les torres (tècnicament i en castellà: "apoyos") de les LAT de 110.000 o més volts, que no subministrin energia elèctrica al veïnat, la seva cimentació i el corresponent anell circular subterrani de posta a terra.

Article 3. Excepció de l'article 24.1.c) del TRLRHL

S'exceptuen de l'aplicació d'aquesta ordenança fiscal les utilitzacions privatives o aprofitaments especials constituïts en el sòl, subsòl o vol de les vies públiques municipals, a favor d'empreses explotadores de serveis de subministraments que afectin a la generalitat o a una part important del veïnat a les que es refereix l'article 24.1.c) del TRLRHL, que, cas de gravar-se, es regiran per una ordenança fiscal específica independent d'aquesta.

També s'exceptuen de l'aplicació d'aquesta ordenança fiscal les utilitzacions privatives o aprofitaments especials constituïts en espais de domini públic local encara que no siguin vies públiques municipals quan siguin causats per instal·lacions **directament relacionades** amb el subministrament d'electricitat a la generalitat o a una part dels veïnats dels nuclis de població de l'EMD que, cas de gravar-se, es regirà també per una ordenança específica, independent d'aquesta, similar a l'esmentada en el paràgraf anterior.

La taxa regulada en aquesta ordenança serà compatible amb l'Impost sobre construccions, instal·lacions i obres i amb altres taxes que tingui establertes, o pugui establir l'EMD, per prestació de serveis o realització d'activitats de les seves respectives competències locals.

Article 4. Subjectes passius

Són subjectes passius les persones físiques i jurídiques que ostentin la titularitat d'aquestes LAT, així com les entitats a què es refereix l'article 36 de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària, (LGT), a favor de les quals s'atorguin les llicències d'ocupació, o els que es beneficiïn de l'aprofitament, si és que es va procedir sense l'autorització o llicència corresponent.

Article 5. Responsables

1. Responen solidàriament de les obligacions tributàries totes les persones que siguin causants d'una infracció tributària o que col·laborin a cometre-la.

2. Els coparticipants o cotitulars de les entitats jurídiques o econòmiques a què es refereix l'article 36 de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària, respondran solidàriament en proporció a les seves respectives participacions de les obligacions tributàries d'aquestes entitats.

3. En el cas de societats o entitats dissoltes i liquidades, les seves obligacions tributàries pendents es transmetran als socis o partícips en el capital, que respondran d'elles solidàriament i fins el límit del valor de les quotes de liquidació que se'ls hagués adjudicat.

4. Els administradors de persones jurídiques que no realitzin els actes de la seva incumbència per al compliment de les obligacions tributàries d'aquelles, respondran subsidiàriament dels deutes següents:

- a) Quan s'ha comès una infracció tributària simple, de l'import de la sanció.
- b) Quan s'ha comès una infracció tributària greu, de la totalitat del deute exigible.
- c) En supòsits de cessament de les activitats de la societat, de l'import de les obligacions tributàries pendents en la data de cessament.

5. La responsabilitat s'exigirà en tot cas en els termes i d'acord amb el procediment previst a la Llei general tributària.

6. Quan la utilització privativa porti aparellada la destrucció o deteriorament del domini públic local de l'EMD, el beneficiari, sense perjudici del pagament de la taxa a que hagués lloc, estarà obligat al reintegrament del cost total de les respectives despeses de reconstrucció o reparació i al dipòsit previ del seu import.

Si els danys fossin irreparables, l'EMD serà indemnitzada en quantia igual al valor dels bens destruïts o l'import del deteriorament dels danys.

D'acord amb el que disposa l'art. 24.5 del Text Refós de la Llei reguladora de les hisendes locals aprovat pel RDL 2/2004, de 5 de marzo, l'EMD no podrà condonar total ni parcialment les indemnitzacions i reintegrament a què es refereix el present apartat.

Article 6. Beneficis fiscals

No s'aplicaran bonificacions ni reduccions per a la determinació del deute.

Article 7. Quota tributària de la taxa per la utilització privativa

La quota tributària de la taxa per la utilització privativa dels terrenys comunals amb les torres ("apoyos") de les LAT, la seva cimentació i el corresponent anell circular subterrani de posta a terra es determinarà segons l'article 56.1.a) de la LGT.

La base imposable serà:

B.I. = Valor cadastral del sòl ocupat + (valor de les torres amb la seva cimentació i el corresponent anell circular subterrani de posta a terra x RM)
Essent RM el coeficient de referència dels valors cadastrals als de mercat, de 0,5.

Sobre aquesta B.I. s'aplicarà un tipus de gravamen del 5%

Article 8. Càlcul de la superfície del sòl ocupat i la seva valoració

La superfície del sòl en m² serà l'ocupada per les torres ("apoyos") de sosteniment dels cables conductors d'energia, la seva cimentació i el seu corresponent anell circular soterrani de preses de terra. La calcularà l'EMD per mitjans de càlcul d'estimació indirecta degudament justificats.

El seu valor cadastral unitari en €/m² es prendrà com la mitjana per m² del valor cadastral de totes les parcel·les cadastrals de terrenys comunals de l'EMD per les que transcorren aquestes LAT.

Article 9. Valoració dels elements tributaris de les LAT

Durant el primer mes de l'entrada en vigor d'aquesta ordenança fiscal, l'administració de l'EMD requerirà als subjectes passius perquè li presentin en el termini d'un mes una valoració justificada en €, de cada una de les torres ("apoyos") corresponents a les seves diferents LAT, que utilitzin privativament els terrenys comunals que inclourà el valor de la seva cimentació i el de l'anell soterrani de preses de terra o la seva valoració unitària mitjana, en € / torre per a cada una de les LAT. Aquestes valoracions es faran de forma justificada en referència als valors VURILA esmentats a l'art. 12.3.

Article 10. Acreditació

1. La taxa s'acreditarà quan s'iniciï la utilització privativa moment que, a aquests efectes, s'entén que coincideix amb el de concessió de la llicència o autorització, si aquestes van ser sol·licitades.

2. Sense perjudici del previst en el punt anterior, serà precís disposar l'import de la taxa corresponent a la primera anualitat quan es presenti la sol·licitud d'autorització o llicència per a gaudir de les ocupacions del domini públic local de l'EMD regulades als articles anteriors.

3. Quan s'ha produït la utilització privativa regulat a aquesta Ordenança sense sol·licitar llicència o autorització, l'acreditació de la taxa tindrà lloc en el moment de l'inici d'aquest aprofitament.

Article 11. Període impositiu

1. Quan la utilització privativa hagi de durar menys d'un any, el període impositiu coincidirà amb aquell determinat en la llicència o autorització municipal.

2. Quan la duració temporal de la utilització privativa s'estengui a varis exercicis, l'acreditació de la taxa tindrà lloc l'1 de gener de cada any i el període impositiu comprendrà l'any natural, excepte en els supòsits d'inici o cessament en la utilització privativa, en què s'aplicarà el previst en els apartats següents.

3. Quan s'iniciï l'activitat en el primer semestre, s'abonarà en concepte de taxa corresponent a aquell exercici la quota íntegra. Si l'inici de l'activitat té lloc en el segon semestre de l'exercici es liquidarà la meitat de la quota anual.

4. Si es cessa en l'activitat durant el primer semestre de l'exercici, procedirà la devolució parcial de la quota (la meitat). Si el cessament té lloc en el segon semestre, no procedirà retornar quantitat alguna.

5. Quan no s'autoritzi la utilització privativa o per causes no imputables al subjecte passiu no es puguin dur a terme, procedirà la devolució dels imports satisfets.

Article 12. Règim de liquidació i ingrés

1. Durant el primer mes de l'entrada en vigor d'aquesta ordenança fiscal, l'administració de l'EMD requerirà als subjectes passius perquè li presentin, en el termini d'un mes, una valoració justificada dels elements tributaris corresponents a les diferents LAT, de la forma establerta a l'article 9.

2. No obstant el que disposa l'apartat anterior, els subjectes passius també podran presentar a l'administració de l'EMD aquestes valoracions dels elements tributaris de les LAT en qualsevol moment abans de la notificació de la liquidació.

3. Cas de que no siguin atesos els requeriments esmentats a l'apartat 1 i no es presentin aquestes valoracions, a l'empara del que disposa l'article 53 de la LGT, l'administració de l'EMD utilitzarà l'estimació indirecta d'aquestes valoracions dels elements tributaris basada en els valors unitaris de referència d'inversió per a línies aèries (VURILA), fixats per les Ordres IET/2659/2015 i IET/2660/2015, a efectes del càlcul de la retribució a la inversió a les empreses titulars d'instal·lacions de transport o de distribució, respectivament, ambdues d'11 de desembre de 2015 i publicades al BOE núm. 297, de 12-12-2015, que inclouen la suma de tots aquesta valors, segons es recull com a Annex a aquesta OF.

Per al repartiment d'aquesta valors VURILA entre els elements que fan una ocupació privativa i els que fan un aprofitament especial dels terrenys comunals aquesta estimació indirecta es basa en el pressupost de diferents projectes tècnics per a cada tipus de LAT com es justifica a l'apartat VIII de l'informe tècnic i econòmic d'aquesta OF.

4. L'administració de l'EMD també podrà utilitzar aquesta estimació indirecta esmentada a l'apartat anterior, quan les valoracions presentades pels subjectes passius no estiguin justificades o representin uns valors manifestament inferiors als que correspondria atenent als valors VURILA.

5. D'acord amb el que disposa l'art. 158.2 de la LGT, l'aplicació del mètode d'estimació indirecta no requerirà acte administratiu previ que ho declari, però als recursos i

reclamacions que procedeixin contra els actes i liquidacions resultants podrà plantejar-se la procedència de la seva aplicació.

6. Tractant-se d'utilitzacions privatives que es realitzen al llarg de varis exercicis, la liquidació de la taxa s'efectuarà en el primer trimestre de cada any.

7. Amb la finalitat de facilitar el pagament, l'EMD farà constar en la liquidació les dades necessàries per a realitzar-ho en entitat bancària.

8. Si es subscriuen convenis amb representants dels interessats sobre les valoracions dels elements tributaris, o l'establiment de les bases imposables d'aquesta taxa, les liquidacions i ingressos d'aquesta taxa es realitzaran segons estableixi el conveni.

Montferrer, a la data de la signatura electrònica

El president de l'EMD de Castellbó,

ANNEX

QUOTES UNITARIS RESULTANT DE L'ESTIMACIÓ INDIRECTA DELS VALORS DELS ELEMENTS TRIBUTARIS PER A LA UTILITZACIÓ PRIVATIVA

QUOTES UNITARIES RESULTANTS UP PER CADA TORRE EN ESTIMACIÓ INDIRECTA

	VCMUS / TORRE (Veure Apt. VI)	VURI / TORRE (Veure Apt. VIII)	RC	BASE IMP.	TG UP	QUOTA €/TORRE
LAT 110 Kv DC 180 mm² < s <= 300	1,64	24.605,04	0,5	12.304,16	5%	615,21
LAT 220 Kv SC DÚPLEX	2,06	60.481,70	0,5	30.242,91	5%	1.512,15

Essent:

VCMUS: Valor cadastral unitari mitjà del sòl

VURI: Valor unitari de referència a la inversió de les torres, amb la seva cimentació i presses de terra

RC: Coeficient de referència dels valors de mercat als valors cadastrals

TG UP: Tipus de gravamen per la utilització privativa

Els valors que apareixen a aquestes tables estan justificats als apartats IV, V, VIII i IX de l'Informe tècnic-econòmic (ITE) justificatiu d'aquesta Ordenança Fiscal.